

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ
ISTATYMO NR. VIII-49 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR
KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ISTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮSTATYMO
NR. IX-938 2, 3, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 24 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS REZERVO ĮSTATYMO NR. VIII-1908 2, 4 IR
13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO
SANDAROS ĮSTATYMO NR. NR. I-430 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai bei jų rengimą paskatinusios priežastys

Nacionalinio saugumo strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. sausio 17 d. nutarimo Nr. XIII-202 redakcija), nurodyta, kad, atsižvelgiant į pakitusią Lietuvos Respublikos saugumo aplinką, kuri apibrėžta kaip dinamiška, kompleksiška ir sunkiai prognozuojama bei pasižyminti tuo, kad išorės ir vidaus, karinės ir nekarinės grėsmės, pavojai ir rizikos veiksniai yra tarpusavyje susiję, karinės ir nekarinės (diplomatinės, informacinės, kibernetinės, ekonominės, energetinės, finansinės, teisinės) priemonės, nukreiptos prieš Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą, gali būti naudojamos išvien, siekiant paveikti pažeidžiamas valstybės gyvenimo sritis. Minėtoje strategijoje tarp nacionalinio saugumo politikos prioritetų ir uždavinių yra įvardijamas poreikis plėtoti grėsmių, pavojų ir rizikos veiksnių nacionaliniam saugumui nustatymo, vertinimo ir perspėjimo sistemą, grindžiamą stebėjimo indikatoriais, o grėsmių, pavojų ir rizikos veiksnių stebėseną ir vertinimą integruoti į valstybės institucijų ir įstaigų veiklos planavimą, taip pat stiprinti krizių prevencijos ir valdymo veikloje dalyvaujančių institucijų pajėgumus ir gebėjimus greitai ir veiksmingai reaguoti į krizes.

Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, numatyta būtinybė sutvarkyti teisinę bazę, reglamentuojančią valstybės veiksmus krizių atvejais, pritaikyti ją prie šiandieninių iššūkių. Programoje akcentuojamas pasirengimas atsakyti į hibridines grėsmes, karinių pajėgų ir visuomenės sugebėjimas reaguoti į taikiomis priemonėmis maskuojamus nedraugiškų šalių pasikėsinimus į Lietuvos suverenitetą, vidaus politiką, mūsų piliečių laisves ir teises.

Pagal Lietuvos Respublikos Seime atstovaujamų partijų 2018 m. rugsėjo 10 d. pasirašytą susitarimą „Dėl Lietuvos gynybos politikos gairių“, atsižvelgiant į didėjančias hibridinio pobūdžio grėsmes nacionaliniam saugumui ir visuomenės atsparumui, Lietuvos Respublikos Vyriausybė turėtų užtikrinti veiksmingos hibridinių grėsmių užkardymo sistemos funkcionavimą – stiprinti šių grėsmių stebėjimą ir pasirengimą jas užkardyti bei valdyti. Pažymėta, kad už šią veiklą atsakingas koordinuojantis padalinys Vyriausybės kanceliarijoje privalo įtraukti valstybės institucijas, visuomenę, nevyriausybines organizacijas ir žiniasklaidą į efektyvų hibridinių grėsmių užkardymą.

Galiojanti teisinė bazė, reglamentuojanti krizių valdymą, nepritaikyta hibridinėms grėsmėms identifikuoti, vertinti ir jų prevencijai, hibridinio pobūdžio veiksmų sukeltai krizei valdyti ir jos padariniams šalinti. Šiuo metu nėra aiškaus krizės valdymo mechanizmo hibridinės atakos metu – jei vienu metu prieš valstybę būtų vykdoma kompleksinė priešiško veiksmų grandinė, pvz., veiksmai kibernetinėje erdvėje ir informacinės atakos, darantys žalą Lietuvos nacionalinio saugumo interesams, strateginės reikšmės ūkio sektorių subjektų veiklos sutrikdymas (pvz., diversijos, nukreiptos prieš ypač svarbią infrastruktūrą, jūrų ir geležinkelio transporto kelių blokada), suaktyvėję trečiųjų šalių bandymai įtakoti politinius procesus, karinės jėgos demonstravimas ir pan. Kibernetinių incidentų ir ekstremalių situacijų valdymo sistemos padėtų

suvaldyti atskirus riboto poveikio incidentus, tačiau situacijos, sąlygotos kompleksinės hibridinės atakos, vienu metu keltų grėsmę patirti negatyvias pasekmes valstybei užtikrinant gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymą (ekonomikos ir civilinės infrastruktūros funkcionavimui, gyventojų būtinųjų poreikių tenkinimui, valstybės valdymo tęstinumui, vidaus saugumui). Kad tokia situacija būtų suvaldyta, būtina veiksmus koordinuoti Vyriausybės lygmeniu, prireikus paskirti vieną už krizės valdymą atsakingą instituciją. Be to, svarbu suformuoti veiksmingą krizių prevencijos mechanizmą, kuris užtikrintų koordinuotą informacijos rinkimą, keitimąsi informacija, grėsmių identifikavimą, perspėjimą apie grėsmes ir kuris sudarytų prielaidas laiku priimti reikalingus sprendimus dėl adekvataus reagavimo į grėsmes, pavojus, rizikos veiksniai ir jų pokyčius, kartu stiprinti valstybės atsparumą galimoms krizėms.

Valstybei siekiant įgyvendinti nacionalinio saugumo tikslus, vystyti ir plėtoti regioninį ir transatlantinį saugumą stiprinančias priemones, reikalingas nepriklausomas, išorės aplinkos pokyčius bei jų įtaką užsienio, saugumo ir gynybos politikai analizuojantis ir pasiūlymus nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms dėl regioninį ir transatlantinį saugumą stiprinančių priemonių teikiantis, taip pat savo vertinimus užsienio, saugumo ir gynybos klausimais viešai skelbiantis centras – „minčių kalvė“ (angl. *think tank*), iš dalies išlaikomas iš valstybės biudžeto asignavimų. Ypač pabrėžtinai poreikis tokio centro, kaip galinčio atkreipti NATO ir ES partnerių dėmesį į saugumo problemas Baltijos jūros regione ir laiku pateikti inovatyvias idėjas ir rekomendacijas dėl bendros ES ir transatlantinės bendrijos saugumo ir gynybos dienotvarkės. Centro veikla – atvirų publikacijų skelbimas, konferencijų organizavimas – labiau įtrauktų visuomenę į diskusiją saugumo, gynybos ir užsienio politikos temomis. Tai atitiktų kitų ES šalių praktiką, susijusią su tokiais centrais ir jų finansavimu iš biudžeto lėšų (pvz., Tarptautinis gynybos ir saugumo studijų centras Estijoje).

Pagrindinis įstatymų projektų tikslas – atsižvelgiant į geopolitinės aplinkos sąlygojamus iššūkius, papildyti dabartinį krizių valdymo modelį nacionalinio saugumo elementais ir taip suformuoti integruotą tarpinstitucinį mišrių (hibridinių) grėsmių prevencijos ir krizių valdymo mechanizmą, kuris leistų:

1. laiku identifikuoti potencialias mišrias grėsmes, pavojus ir rizikos veiksniai nacionaliniam saugumui ir užtikrinti, kad apie tai būtų laiku perspėjama, taip pat kad būtų įmanomas koordinuotas ir efektyvus jų užkardymas;

2. efektyviai veikti krizės atveju ir jungti skirtingų institucijų pastangas bei koordinuoti veiklą kilus krizei.

Atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme Vyriausybei nustatytus uždavinius nacionalinio saugumo užtikrinimo srityje (sekti ir prognozuoti tarptautinės ir vidinės aplinkos pokyčius, rizikos veiksniai, pavojų bei grėsmių atsiradimą ir vystymąsi), taip pat turint tikslą efektyviai įgyvendinti integruotos mišrių (hibridinių) grėsmių valdymo ir krizių prevencijos modelį, šio įstatymo pakeitimo projektu siekiama **įtvirtinti grėsmių nacionaliniam saugumui užkardymo ir krizių valdymą koordinuojančią instituciją Vyriausybės lygmeniu – Nacionalinio saugumo komisiją**, kuri turėtų įgaliojimus atlikti veiksmingą viską apimančio krizių valdymo ciklo (grėsmių identifikavimas ir vertinimas–krizių prevencija–krizių valdymas–krizės padarinių šalinimas) koordinavimą.

Siekiant iš esmės sustiprinti mišrių (hibridinių) grėsmių prevenciją identifikuojant galimas mišrias grėsmes nacionaliniam saugumui ir užtikrinti koordinuotą ir laiku atliekamą jų užkardymą, siūloma iš Vyriausybės kanceliarijos, atitinkamų ministerijų ir kitų valstybės institucijų bei įstaigų atstovų **sudaryti Jungtinę grėsmių prevencijos ir krizių valdymo grupę**, kuri krizės atveju teiktų paramą Vyriausybės paskirtai už krizės valdymą atsakingai institucijai, taip pat kartu su Vyriausybės kanceliarijos padaliniu, atsakingu už grėsmių stebėjimą ir pasirengimą jas užkardyti ir valdyti, koordinuotą krizių prevenciją ir pasirengimą valdyti krizes, apimančią grėsmių identifikavimą ir vertinimą, krizės prevencijos planų ir pratybų rengimo koordinavimą.

Siekiama **įtvirtinti teisinį pagrindą grėsmių nacionaliniam saugumui nustatymo, vertinimo ir perspėjimo apie grėsmes indikatorių sistemai sukurti**, kuria remiantis būtų vykdoma krizių prevencija, tokiu būdu užtikrinant visų valstybės institucijų ir įstaigų įsitraukimą, koordinuotą informacijos rinkimą, keitimąsi informacija, jos vertinimą bei sprendimų priėmėjų perspėjimą apie grėsmes. Taip būtų sudarytos prielaidos laiku užkardyti hibridines grėsmes.

Siekiama įstatyme įtvirtinti galimybę iš dalies valstybės biudžeto lėšomis finansuoti strateginių tyrimų ir analizės centrą – viešąją įstaigą, kurios savininkas ar dalininkas, turintis ne mažiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė, ir, kuris vykdytų nustatytas išorės aplinkos pokyčių ir jų įtakos užsienio, saugumo ir gynybos politikai analizės funkcijas ir prisidėtų prie saugumo stiprinimo bei visuomenės informavimo užsienio, saugumo ir gynybos klausimais.

Siekiama **įtvirtinti krizės sąvoką** ir ją apibrėžti kaip išorės arba vidaus įvykių ar procesų nulemtą situaciją, kuri kelia grėsmę gyvybiniams ar svarbiausiems Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams, kurie nurodyti Nacionalinio saugumo strategijoje. Tokiu būdu siekiama sudaryti teises prielaidas identifikuoti situacijas, kurioms susiklosčius reikia taikyti krizių valdymo priemones.

Atsižvelgiant į galimą potencialią žalą krizės atveju bei siekiant ją užkardyti, siūloma **numatyti, kad krizės atveju gali būti įvesta nepaprastoji padėtis, o Vyriausybės paskirtai institucijai, atsakingai už krizės valdymą, nepaprastosios padėties metu nustatyti įgaliojimai** būtų analogiški tiems, kurie nepaprastosios padėties atveju suteikiami institucijai, atsakingai už ekstremalios situacijos valdymą, kad **nepaprastosios padėties atveju, jeigu ji paskelbta dėl krizės, būtų numatyta galimybė pasitelkti karinius vienetų, taip pat galimybė krizės atveju panaudoti valstybės rezervo lėšas ir materialinių išteklių atsargas.**

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymų projektus inicijavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija. Įstatymų projektus rengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Grėsmių valdymo ir krizių prevencijos grupės (vadovas Dainius Kaunas, tel. 8 706 61 818, el. p. dainius.kaunas@lr.lt) patarėja Asta Klapatauskienė (tel. 8 706 63 863, el. p. asta.klapatauskiene@lr.lt), Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės vyresnioji patarėja Eglė Gasiūnaitė (tel. +370 706 63 766, el. p. egle.gasiunaite@lr.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami projektuose aptarti teisiniai santykiai

Pagal Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme nustatytą krizių valdymo modelį krizių valdymą koordinuoja Vyriausybės sudaromas Krizių valdymo komitetas, kuris prireikus, atsižvelgdamas į krizės pobūdį, įgaliotas priimti sprendimą siūlyti Vyriausybei iš atitinkamų ministerijų ir kitų valstybės institucijų atstovų sudaryti Jungtinį koordinavimo centrą krizei valdyti ir jos padarinių likvidavimui koordinuoti. Krizių valdymo komitetas yra orientuotas į jau vykstančių krizių valdymą ir pagal nustatytą sudėtį neįgaliotas spręsti viso nacionalinio saugumo klausimų spektro, jo įgaliojimai neapima hibridinių grėsmių užkardymo ir krizių prevencijos klausimų. Jungtinio koordinavimo centro sudarymas inicijuojamas krizei valdyti ir jos padarinių likvidavimui koordinuoti, t. y. krizei jau kilus. Pažymėtina, kad iki šiol toks centras sudarytas nebuvo.

Taigi galiojantis reguliavimas neužtikrina institucijų ar jų padalinių, atsakingų už mišrių (hibridinių) grėsmių užkardymą, krizių prevenciją ir valdymą, sąveikos visais valstybės valdymo lygmenimis. Nepakankamai reglamentuotos grėsmių valdymo ir krizių prevencijos procedūros, dalyvaujančių institucijų funkcijos ir uždaviniai grėsmių valdymo ir krizių prevencijos srityse, ypač valstybei susiduriant su plataus spektro hibridinėmis grėsmėmis. Dalis valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veikia tik ekstremalių situacijų valdymo srityse ir nėra integruotos į vientisą krizių valdymo sistemą.

Šiuo metu priemonės efektyvesnei grėsmių prevencijai (įskaitant hibridinių grėsmių užkardymą) sukurtos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 477 suformavus Nacionalinio saugumo komisiją, kuri reguliariai renkasi aptarti aktualių nacionaliniam saugumui klausimų. Grėsmių prevencijos einamojo koordinavimo tarp valstybės institucijų ir įstaigų, komisijos posėdžių parengimo funkciją atlieka Vyriausybės kanceliarijoje 2017 m. įkurtas Grėsmių valdymo ir krizių prevencijos biuras. Taip pat šiuo metu veikia neformalizuotas iš ministerijų, kitų institucijų ir įstaigų atstovų sudarytas Išplėstinis grėsmių valdymo ir krizių prevencijos biuras, prisidedantis prie grėsmių nacionaliniam saugumui nustatymo, vertinimo ir perspėjimo sistemos kūrimo.

Galiojančiuose įstatymuose neapibrėžta krizės sąvoka. Civilinės saugos įstatyme, taip pat Nepaprastosios padėties įstatyme ekstremalioji situacija apibrėžta kaip padėtis, kuri atsiranda dėl gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio pobūdžio priežasčių ir gali sukelti staigų ir didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme nustatyta, kad Vyriausybės įsteigtas strateginių tyrimų ir analizės centras analizuoja ir prognozuoja išorės ir vidaus saugumo aplinkos pokyčius, seka rizikos veiksnių, pavojų, grėsmių atsiradimą ir vystymąsi ir teikia pasiūlymus Seimui, Respublikos Prezidentui, Valstybės gynimo tarybai ir kitoms nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms dėl nacionaliniam saugumui stiprinti reikalingų priemonių.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektu siūloma:

- įstatymo lygmeniu įtvirtinti Vyriausybės sudaromos Nacionalinio saugumo komisijos vaidmenį koordinuojant grėsmių prevenciją ir krizių valdymą; Nacionalinio saugumo komisija perimtų Krizių valdymo komiteto funkcijas, kartu jos veikla būtų orientuota į integruotą mišrių (hibridinių) grėsmių užkardymą; siūloma pavesti Vyriausybei nustatyti Nacionalinio saugumo komisijos sudėtį ir jos darbo reglamentą;

- nustatyti teisinį pagrindą suformuoti Jungtinei grėsmių prevencijos ir krizių valdymo grupei, kurią sudarytų Vyriausybės kanceliarijos, ministerijų, kitų institucijų ir įstaigų atstovai ir kuri kartu su Vyriausybės kanceliarija koordinuotų krizių prevenciją ir pasirengimą valdyti krizes, o krizės atveju teiktų paramą Vyriausybės paskirtai už krizės valdymą atsakingai institucijai;

- įtvirtinti, kad krizių prevencija grindžiama grėsmių nacionaliniam saugumui nustatymo, vertinimo ir perspėjimo apie grėsmes sistema, ir pavesti Vyriausybei nustatyti atitinkamą tvarką;

- atsisakyti įstatyme nuostatos, kad Vyriausybė tvirtina krizių valdymo strategiją, nes tikslinga rengti platesnį klausimų spektrą, įskaitant krizių užkardymo ir apsaugos nuo hibridinių grėsmių klausimus, apimančią strateginį dokumentą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos Seime atstovaujamų partijų 2018 m. rugsėjo 10 d. pasirašytame susitarime „Dėl Lietuvos gynybos politikos gairių“ įtvirtintas įpareigojimas Vyriausybei parengti nacionalinę demokratijos apsaugos nuo hibridinių grėsmių strategiją;

- nustatyti, kad išorės aplinkos pokyčius ir jų įtaką užsienio, saugumo ir gynybos politikai analizuoja ir pasiūlymus nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms dėl regioninį ir transatlantinį saugumą stiprinančių priemonių teikia, taip pat savo vertinimus užsienio, saugumo ir gynybos klausimais viešai skelbia strateginių tyrimų ir analizės centras, kuriam šioms funkcijoms atlikti gali būti skiriamos valstybės biudžeto lėšos ir naudojamos kitos teisėtai gautos lėšos. Pažymėtina, kad šiuo metu tokio centro kriterijus atitinka viešoji įstaiga Rytų Europos studijų centras.

Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 3, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 24 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siūloma:

- įtvirtinti krizės sąvoką, kurios apibrėžtis būtų tiesiogiai susieta su grėsme gyvybiniam ar svarbiausiems nacionalinio saugumo interesams, kaip jie suprantami Nacionalinio saugumo strategijoje; krizės sąvoką, susijusią su nacionalinio saugumo sritimi, įtvirtinti yra būtina siekiant vystyti vientisą grėsmių valdymo ir krizių prevencijos sistemą; dabartinė krizių valdymo sistema, kuri daugiausia orientuota į ekstremalių situacijų valdymą, būtų esmingai papildyta nacionalinio saugumo sričiai priskiriamais elementais;

- nustatyti, kad nepaprastoji padėtis gali būti įvedama ir dėl valstybėje susidariusios krizės, o Vyriausybės paskirta institucija, atsakinga už krizės valdymą, nepaprastosios padėties metu turėtų įgaliojimus, analogiškus tiems, kurie nepaprastosios padėties atveju suteikiami institucijai, atsakingai už ekstremalios situacijos valdymą.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūloma įtvirtinti galimybę už krizės valdymą atsakingai institucijai nepaprastosios padėties metu šio įstatymo nustatyta tvarka gauti karinių vienetų pagalbą, taip pat siūloma patikslinti įstatymo nuostatą, kurioje minimas Krizių valdymo komitetas, atsižvelgiant į tai, kad jis keičiamas į Nacionalinio saugumo komisiją.

Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti galimybę valstybės rezervo lėšas ir materialinių išteklių atsargas naudoti ir krizės atveju.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymus, būtų sukurtos prielaidos įtvirtinti integruotą mišrių (hibridinių) grėsmių užkardymo ir krizių valdymo sistemą, grindžiamą grėsmių nacionaliniam saugumui identifikavimo, vertinimo ir prevencijos mechanizmais.

Neigiamų pasekmių, priėmus įstatymus, nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Projektai nesusiję su įtaka kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Projektai nesusiję su įtaka verslo sąlygoms ir plėtrai.

8. Įstatymų įtraukimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios kitų įstatymų nereikės.

9. Ar įstatymų projektai, parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projektuose naujai apibrėžiama ir keičiama sąvokos pateiktos įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projektų nuostatos neprieštaruja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai bei Europos Sąjungos teisei.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus įstatymus, Vyriausybei reikės nustatyti Nacionalinio saugumo komisijos sudėtį, taip pat numatyti grėsmių nacionaliniam saugumui nustatymo, vertinimo ir perspėjimo apie grėsmes tvarką, patvirtinti Jungtinės grėsmių prevencijos ir krizių valdymo grupės sudėtį ir nuostatus. Be to, reikės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 29 d. nutarimą Nr. 685 „Dėl Viešosios tvarkos apsaugos komendantūros nuostatų ir Specialaus leidimo, suteikiančio teisę būti teritorijoje, kurioje įvesta nepaprastoji padėtis, išdavimo taisyklių patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Strateginių tyrimų ir analizės centrui reikės valstybės biudžeto lėšų (300 tūkst. eurų per metus nuo 2020 metų). Lėšas numatoma skirti iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

13. Įstatymų projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Nėra.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
„Krizė“, „Krizių valdymas“, „Nacionalinis saugumas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2019 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 208 Lietuvos Respublikos Seimui pateikė Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatymo Nr.VIII-1908 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektą. Lietuvos Respublikos Seimui pirmiau priėmus minėtą įstatymą, Lietuvos Respublikos valstybės rezervo 2, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas turėtų būti atitinkamai patikslintas.

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

